

Հաստատված է՝
«ՌԵՍՈ» Ապահովագրական ՓԲԸ
Խորհրդի որոշմամբ
առ 05/06/2015 թ.-ին
Խորհրդի նախագահ՝
-----Գ.Զաքարյան

**ՀՐԴԵՀԻՑ, ԲՆԱԿԱՆ ԱՂԵՏՆԵՐԻՑ ԵՎ
ԳՈՒՅՔԻՆ ՀԱՍՎԱԾ ԱՅԼ
ՎՆԱՍՆԵՐԻՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ
ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ**

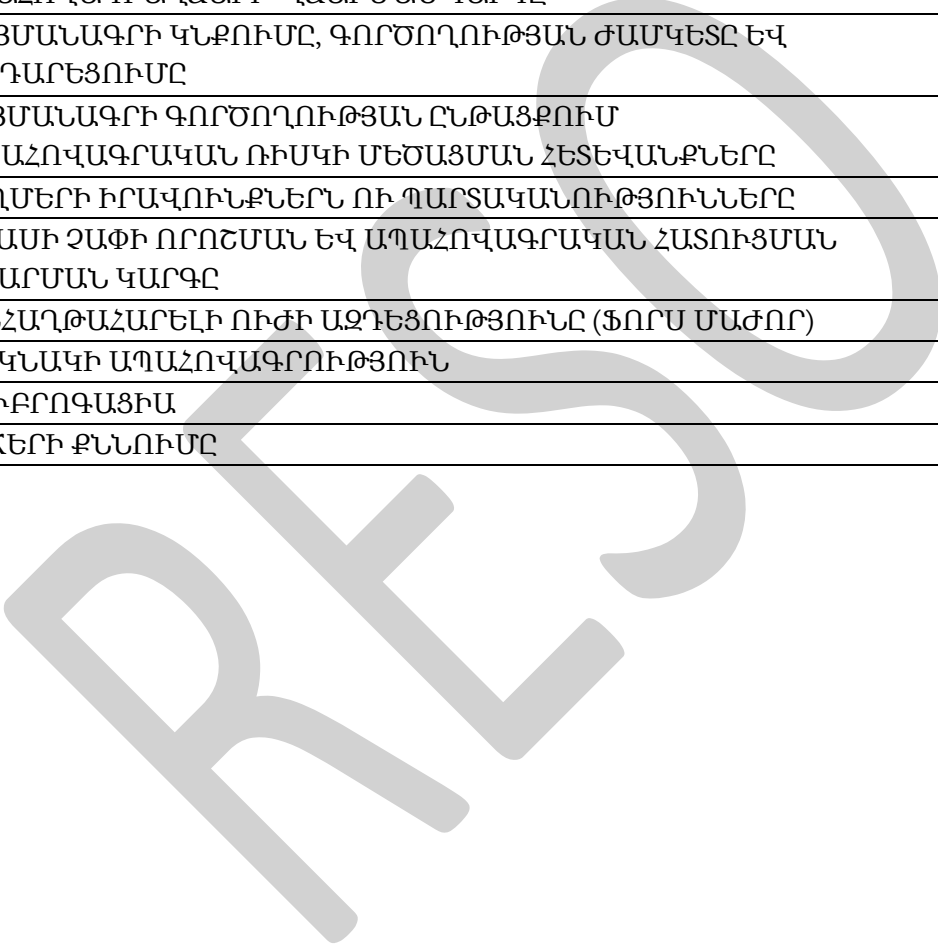
(ՌԵՍՈ-ԱՊԱՀՈՎ ՏՈՒՆ ԾՐԱԳՐԻ ՀԱՄԱՐ)

(ՆՈՐ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ)

2015

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐ
2. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԸ
3. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԸ
4. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐ
5. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԸ
6. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐ
7. ՉՀԱՏՈՒՑՎՈՂ ԳՈՒՄԱՐ (ՖՐԱՆՇԻԶԱ)
8. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱՎՃԱՐԻ ՎՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ
9. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿՆՔՈՒՄԸ, ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԿԵՏԸ ԵՎ ԴԱԴԱՐԵՑՈՒՄԸ
10. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՌԻՍԿԻ ՄԵԾԱՑՄԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐԸ
11. ԿՈՂՄԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
12. ՎՆԱՍԻ ՉԱՓԻ ՈՐՈՇՄԱՆ ԵՎ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՎՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ
13. ԱՆՀԱՂԹԱՀԱՐԵԼԻ ՈՒԺԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ (ՖՈՐՍ ՄԱԺՈՐ)
14. ԿՐԿՆԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
15. ՍՈՒԲՐՈԳՍՅԻՍ
16. ՎԵՃԵՐԻ ՔՆՆՈՒՄԸ

1. ՄԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐ

- 1.1. **Ապահովագրող**՝ «ՌԵՍՈ» Ապահովագրական Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն՝ ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան ստեղծված և ՀՀ տարածքում ոչ կյանքի ապահովագրություն և ոչ կյանքի վերաապահովագրություն իրականացնելու համար լիցենզավորված իրավաբանական անձ:
- 1.2. **Ապահովադիր**՝ Ապահովագրողի հետ սույն պայմանների շրջանակներում ապահովագրության պայմանագիր կնքած գործունակ ֆիզիկական անձ կամ իրավաբանական անձ:
- 1.3. **Շահառու**՝ Ապահովադրի կողմից ապահովագրության պայմանագրով ապահովագրական հատուցումներ ստանալու համար նշանակված իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձ: Շահառու կարող է լինել այն անձը, ով օրենքի, այլ իրավական ակտի կամ պայմանագրի հիման վրա այդ գույքի պահպանման շահ ունի:
- 1.4. **Ապահովագրության օբյեկտ**՝ Ապահովադրի կամ Շահառուի՝ ՀՀ օրենսդրությանը չհակասող գույքային շահերը, որոնք կապված են ապահովագրված գույքի, վերջինիս տնօրինման, տիրապետման և օգտագործման իրավունքների հետ:
- 1.5. **Ապահովագրության պայմաններ** (այսուհետ՝ Պայմաններ)՝ սույն ապահովագրության պայմանները, որոնց հիման վրա կնքվում է ապահովագրության պայմանագիրը: Պայմանները կազմում են սույն Պայմանների շրջանակում կնքվող ապահովագրության պայմանագրի անբաժանելի մաս:
- 1.6. **Ապահովագրության պայմանագիր** (այսուհետ՝ Պայմանագիր)՝ Ապահովադրի և Ապահովագրողի միջև համաձայնություն, որի ուժով Ապահովագրողը պարտավորվում է Պայմանագրով սահմանված վճարի դիմաց Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու դեպքում հատուցել Ապահովադրին կամ այլ անձին, որի օգտին կնքվել է Պայմանագիրը: Պայմանագրի դրույթները գերակայող ուժ ունեն սույն Պայմանների նկատմամբ:
- 1.7. **Ապահովագրության դիմում**՝ Ապահովագրողի պահանջով Ապահովադրի կողմից գրավոր ձևով ներկայացվող տեղեկություններ, որը կարող է լրացվել Ապահովագրողի ներկայացուցչի կողմից՝ համաձայն Ապահովադրի կողմից տրամադրված տեղեկատվության: Դիմումում ներառված տեղեկությունների իսկությունն Ապահովադիրը հաստատում է իր ստորագրությամբ:
- 1.8. **Ապահովագրական ռիսկ**՝ դեպք կամ իրադարձություն, որի ուժով իրականացվում է ապահովագրություն: Դեպքը կամ իրադարձությունը, որը դիտվում է որպես ապահովագրական ռիսկ, պետք է օժտված լինի ի հայտ գալու հավանականությամբ և պատահականությամբ:
- 1.9. **Ապահովագրական պատահար**՝ Պայմանագրով նախատեսված դեպք կամ իրադարձություն, որի վրա հասնելու արդյունքում առաջանում է Պայմանագրով

նախատեսված Ապահովագրական հատուցում վճարելու Ապահովագրողի պարտավորությունը:

- 1.10. **Ապահովագրական գումար**՝ Պայմանագրով սահմանված գումար, որի սահմաններում Ապահովագրողը պարտավորվում է ապահովագրության յուրաքանչյուր պատահարի տեղի ունենալու պարագայում, Պայմանագրով նախատեսված կարգով վճարել ապահովագրական հատուցում:
- 1.11. **Ապահովագրավճար**՝ Պայմանագրով սահմանված չափով և պայմաններով Ապահովադրի կողմից Ապահովագրողին ապահովագրության դիմաց տրվող վճարն է, որն Ապահովադիրը պարտավոր է վճարել Ապահովագրողին Պայմանագրով նախատեսված ժամկետներում և կարգով:
- 1.12. **Չհատուցվող գումար (Ֆրանշիզա)**՝ Պայմանագրով նախատեսված վնասի այն մասն է, որը ենթակա չէ Ապահովագրողի կողմից հատուցման և կարող է սահմանվել ինչպես բացարձակ մեծությամբ, այնպես էլ Ապահովագրական գումարի կամ ապահովագրական հատուցման նկատմամբ հաշվարկվող տոկոսի միջոցով: Չհատուցվող գումարը վերաբերում է յուրաքանչյուր Ապահովագրական պատահարին և յուրաքանչյուր Ապահովագրական պատահարի դեպքում նվազեցվում է ապահովագրական հատուցումից:
 - 1.12.1. Պայմանական չհատուցվող գումար՝ այս դեպքում Ապահովագրողն ազատվում է փաստացի վնասների կամ կորուստների հատուցման պարտականությունից, եթե այդ վնասը չի գերազանցում Պայմանագրով նախատեսված չհատուցվող գումարի չափը, և պարտավոր է վճարել հատուցումն ամբողջությամբ, եթե դրա մեծությունը գերազանցում է չհատուցվող գումարի չափը.
 - 1.12.2. Ոչ պայմանական չհատուցվող գումար՝ այս դեպքում Ապահովագրողն ազատվում է Պայմանագրում նշված չհատուցվող գումարի մասով հատուցում իրականացնելուց՝ անկախ վնասի կամ կորստի ընդհանուր չափից:
- 1.13. **Ոչ համամասնական ապահովագրություն** - «Ոչ համամասնական» ապահովագրության պայմաններով կնքված պայմանագրերի դեպքում ապահովագրական գումարը կարող է սահմանվել առավելագույնը օբյեկտի շուկայական արժեքի չափով: Այս պարագայում Ապահովագրական հատուցման իրականացման ժամանակ ապահովագրական արժեքի եւ ապահովագրական գումարի հարաբերակցությունը հաշվի չի առնվում և հատուցումն իրականացվում է ապահովագրական գումարի սահմաններում:
- 1.14. **Ապահովագրական հատուցում**՝ գումար, որն Ապահովագրողը պարտավորվում է վճարել Ապահովադրին՝ Ապահովագրական պատահարի ի հայտ գալու դեպքում: Ապահովագրական հատուցման գումարը ոչ մի դեպքում չի կարող գերազանցել Ապահովագրական գումարի չափը:
- 1.15. **Ապահովագրության տարածք**՝ տարածք, որտեղ տարածվում է Պայմանագրի իրավական ուժը և Պայմանագրում նշված Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու դեպքում Ապահովագրական հատուցում վճարելու Ապահովագրողի պարտավորությունը:
- 1.16. **Ապահովագրողի պատասխանատվության սահմանաչափ**՝ գումար, որը չի գերազանցում Պայմանագրով սահմանված Ապահովագրական գումարը, և որի շրջանակներում Ապահովագրողը պարտավորվում է վճարել Ապահովագրական

հատուցում Ապահովագրական պատահարի մեկ (յուրաքանչյուր) կամ բոլոր դեպքերի համար, որը տեղի է ունեցել Պայմանագրի գործողության ընթացքում:

- 1.17. **Կոնստրուկտիվ** տարրեր (Շինություն առանց ներքին հարդարանքը կամ ինժեներական սարքավորումները հաշվի առնելու)՝ պատեր, միջնորմներ, ծածկեր, հիմք, աստիճաններ, տանիք՝ ներառյալ ջրատար խողովակների համակարգն ու ծածկը, շինության արտաքին հարդարանք:
- 1.18. **Ներքին հարդարանք և ինժեներական սարքավորումներ**՝ բոլոր տեսակի ներքին սվաղի, ներկարարության, ապակեպատման, պաստառապատման և երեսպատման աշխատանքներ, հատակի ծածկեր, դռների կառուցվածքներ (մուտքի և միջսենյակային), ներառյալ հենց դուռը, դռան շրջանակը, բացառությամբ բնակարանի մուտքի դռան, արտաքին հարդարանքը, պատուհանային բլոկներ՝ ներառյալ ապակեպատումը, տիպային շինարարական նախագծով չնախատեսված, լրացուցիչ կառուցված այլ միջնորմներ, ներբնակարանային աստիճաններ, տեղադրված (ամրացված) սանտեխնիկայի ստացիոնար սարքավորումներ, օդորակիչներ, գազօջախներ և էլեկտրական օջախներ, բուխարիներ, հեռուստա և ռադիո ակեհավաքներ, ջեռուցման, ջրագազաջերմաէլեկտրամատակարարման, օդափոխության, տարբեր տիպի մաքրման, կոյուղու լրացուցիչ միացված սարքավորումներ, թափոնների հեռացման, օդորակման, ջրամատակարարման համակարգեր:

2. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԸ

- 2.1. Սույն Պայմանների համաձայն ապահովագրության մասնակիցներ են հանդիսանում Ապահովագրողը, Ապահովադիրը, Շահառուն, եթե այդպիսին Ապահովադրի կողմից նշանակվել է:
- 2.2. Սույն Պայմանների համաձայն Ապահովագրողը գույքի ապահովագրության պայմանագրեր է կնքում ցանկացած իրավաբանական անձի կամ գործունակ ֆիզիկական անձի հետ:
- 2.2.1. Եթե որպես Ապահովադիր է հանդես գալիս իրավաբանական անձը, ապա որպես Շահառու կարող է հանդես գալ միայն ֆիզիկական անձը:

3. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԸ

- 3.1. Սույն Պայմաններով ապահովագրության ենթակա են բազմաբնակարան շենքերի բնակարանները և նրանցում գտնվող շարժական գույքը.
- 1) Բնակարանների կոնստրուկտիվ տարրերը, այդ թվում պատուհանների և դռների կոնստրուկցիաները (բացի միջսենյակայիններից), էլեկտրահաղորդալարերի ցանցը, ջեռուցման, ջրամատակարարման, կոյուղու, գազամատակարարման համակարգերի խողովակաշարերը: **(Բազմաբնակարան շենքերի առաջին հարկի բնակարանների բոլոր պատուհանները պետք է ունենան ճաղավանդակ կամ ձայնաազդանշանային համակարգ),**
 - 2) Հարդարման տարրերը, այդ թվում՝ բոլոր ներքին և/կամ արտաքին երեսպատման և ներկարարական աշխատանքները, այդ թվում՝ ներքին հարդարման աշխատանքները, պատերի, հատակների, առաստաղների ծածկույթները, միջսենյակային դռների կառույցները, ներառյալ ապակեպատումը, միջսենյակային պատուհանային կոնստրուկցիաները,

- 3) Շարժական գույքը, որն իր մեջ ներառում է տնային և անձնական կենցաղի առարկաներ, այդ թվում՝ կահույք, կենցաղային առարկաներ, ներքին հարդարման առարկաներ և այլն (այսուհետ Շարժական գույք):

3.2. Բոլոր դեպքերում ապահովագրման ենթակա չեն՝

- 1) կանխիկ փողը՝ ՀՀ դրամով և արտարժույթով, վճարման համար անհրաժեշտ վճարային համակարգերով նախատեսված պլաստիկ քարտերը,
- 2) բաժնետոմսերը, պարտատոմս և այլ արժեթղթեր,
- 3) ձեռագրերը, նախագծերը, գծագրերը և այլ փաստաթղթերը, հաշվապահական և գործառնական այլ մատյանները,
- 4) մոդելները, մակետները, նմուշները, ձևաթղթերը և այլն,
- 5) ձուլակտորներով թանկարժեք մետաղները և թանկարժեք քարերը՝ առանց շրջանակների,
- 6) համակարգչային տեխնիկական կրիչների և նմանատիպ համակարգերի վրա պարունակվող տեղեկատվությունը,
- 7) պետական մարմիններում գրանցման ենթակա տրանսպորտային միջոցները,
- 8) Ապահովադրի (Շահառուի) սեփականությունը չհանդիսացող կամ վարձակալված, սակայն ապահովագրության տարածքում գտնվող շարժական գույքը,
- 9) Ապահովագրության տարածքում՝ բաց երկնքի տակ պահվող կամ բաց կառույցների/ծածկերի ներսում գտնվող շարժական գույքը, նույնիսկ եթե այն պաշտպանված է փափուկ նյութերով (պարուսինով, թաղանթով, փչովի կոնստրուկցիայով և նմանատիպ այլ միջոցներով),
- 10) կենդանիները,
- 11) վթարային, խարխուլ կամ կապիտալ վերանորոգման ենթակա դուրս գրված շենքերն ու շինությունները,
- 12) սննդամթերքը, ոգելից խմիչքները և ծխախոտը, օծանելիքները, կոսմետիկ միջոցները,
- 13) գույքը, որը գտնվում է այնպիսի գոտում, որին սպառնում են փլուզումներ, սողանքներ, ջրհեղեղներ, ինչպես նաև ռազմական գործողությունների կամ բնական աղետների գոտում՝ նման վտանգի մասին սահմանված կարգով հայտարարելու պահից սկսած,
- 14) ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան շրջանառությունից հանված կամ շրջանառությունում սահմանափակ այլ գույք:

4. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐ

4.1. «ՀՐԴԵՆ, ԿԱՅՏԱԿԻ ՀԱՐՎԱԾ, ԳԱԶԻ ՊԱՅԹՅՈՒՆ»

Սույն ռիսկի գծով վնասը հատուցվում է հետևյալ դեպքերում.

- 1) ապահովագրված գույքի վրա կրակի, վառվող ապրանքի, տաք գազերի, հրդեհի ընթացքում բարձր ջերմաստիճանի ազդեցության հետևանքով առաջացած վնասները,
- 2) կայծակից առաջացած էլեկտրական պարպման (կայծակի հարված) ազդեցության հետևանքով ապահովագրված գույքին պատճառված վնասները,

- 3) ապահովագրված գույքի վրա հրդեհի մարման և կանխարգելման նպատակով օգտագործված կրակմարիչ միջոցների ազդեցության հետևանքով առաջացած վնասները,
- 4) գազի պայթյունի հետևանքով առաջացած վնասները:

4.1.1. Սույն Պայմանների շրջանակներում հրդեհի ասելով պետք է հասկանալ կրակի վառման և պահպանման հատուկ վայրերից դուրս առաջացած անվերահսկելի այրումը, այդ թվում նաև դիտավորյալ այրումը, որն ունակ է ինքնուրույն տարածվելու և նյութական վնաս հասցնելու:

4.1.2. Սույն Պայմանների շրջանակներում կայծակի հարվածն իրենից ներկայացնում է ամպրոպից առաջացած էլեկտրական լիցք, որի դեպքում էլեկտրականությունը ջերմային, մեխանիկական և էլեկտրական ազդեցություն է թողնում ապահովագրված գույքի վրա:

4.1.3. Սույն Պայմանների շրջանակներում պայթյունն իրենից ներկայացնում է կարճատև ժամանակահատվածում սահմանափակ ծավալով մեծ էներգիայի նպատակային անջատման գործընթաց, որը պայմանավորված է գազերի ընդարձակման հատկությամբ:

4.1.4. «ՀՐԴԵՀ, ԿԱՅԾԱԿԻ ՀԱՐՎԱԾ, ԳԱԶԻ ՊԱՅԹՅՈՒՆ» ռիսկի գծով ապահովագրական ռիսկ չի համարվում և հատուցման ենթակա չէ.

- 1) վնասը, որն առաջացել է ապահովագրված գույքը տեխնոլոգիական գործընթացին համապատասխան (օրինակ՝ չորացում, եփում, արդուկում, տապակում, ջերմային մշակում կամ մետաղների հալեցում) կրակով, ջերմությամբ մշակելու կամ այլ ջերմային ազդեցության ենթարկելու հետևանքով՝ դրա հատկությունները փոխելու նպատակով,
- 2) ապահովագրված սարքավորմանը, սարքերին, տեխնիկային հասցված վնասը, որն առաջացել է էլեկտրական հոսանքի կարճ միացման հետևանքով, էլեկտրացանցում բեռնվածության, էլեկտրական հոսանքի լարման անկման կամ բարձրացման, էլեկտրական ինդուկցիայի, թափառող ալիքների կամ մագնիսականության ազդեցության արդյունքում:

4.2. «ԶՐԻՑ ԱՌԱՋԱՅԱԾ ՎՆԱՍ»

Սույն ռիսկի գծով հատուցվում է՝

1. Ապահովագրված գույքին ջրամատակարարման, ջեռուցման, կոյուղու և հակահրդեհային համակարգերի վթարի հետևանքով այդ համակարգերի ջրի կամ գոլորշու հասցրած վնասները, այդ թվում՝ ապահովագրված տարածքից դուրս տեղի ունեցած վթարների հետևանքով ապահովագրված գույքին հասցրած վնասները,
2. ապահովագրված գույքին՝ Ապահովադրին (Շահառուին) չպատկանող տարածքներից հոսած ջրի կամ այլ հեղուկի հասցրած վնասները:

4.2.1. Բնակարանների ապահովագրության ժամանակ հատուցվում են նաև.

ՌԵՍՈ- ԱՊԱՀՈՎ ՏՈՒՆ

1. ծախսերը՝ կապված ապահովագրված բնակարաններում անմիջականորեն գտնվող ջրատար, ջեռուցման, կոյուղու և հրդեհային համակարգերի հանկարծակի վնասի վերացման հետ: Յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարի գծով խողովակների փոփոխման անհրաժեշտության դեպքում հատուցվում են խողովակների վնասված հատվածի երկու գծամետրի փոփոխության արժեքը չգերազանցող ծախսերը: Խողովակաշարերին կցված համակարգերի և սարքերի (ներառյալ ծորակները, բաքերը, լոգարանները, ջերմափոխանակիչ, ջեռուցման կաթսաները, բոյլերները և այլն) փոփոխման անհրաժեշտության դեպքում յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարի համար վերանորոգման և այդպիսի համակարգերի փոփոխման ծախսերը հատուցվում են Պայմանագրի ընդհանուր ապահովագրական գումարի 0.1% չգերազանցող չափով:
 2. 4.2. կետի 1-ին ենթակետում նշված, անմիջականորեն ապահովագրված բնակարանում գտնվող անհատական ջեռուցման համակարգերով անհատական կառույցներում -30°C ցածր օդի ջերմաստիճանի դեպքում խողովակների սառեցումից առաջացած ծախսերը: Յուրաքանչյուր Ապահովագրական պատահարի գծով խողովակների փոփոխման անհրաժեշտության դեպքում հատուցվում են խողովակների վնասված հատվածի երկու գծամետրի փոփոխության արժեքը չգերազանցող ծախսերը:
- 4.2.2. «ԶՐԻՑ ԱՌԱԶԱՑԱԾ ՎՆԱՍ»** ռիսկի գծով ապահովագրական ռիսկ, ապահովագրական պատահար չի համարվում և հատուցման ենթակա չէ.
1. եթե վնասը հետևանք չէ սույն Պայմանների 4.2. կետում նշված պատճառների այդ թվում ապահովագրված տարածքների մաքրման, ջրհեղեղների, խորտակման կամ ստորգետնյա ջրերի մակարդակի բարձրացման արդյունքում,
 2. ապահովագրության վայր հանդիսացող տարածքի կտուրի և/կամ միջբլոկային (միջպանելային) կարերով կամ չփակված պատուհաններով, դռներով և այլ անցքերով անձրևի, ձյան, որոտի, կեղտի ներթափանցման հետևանքով առաջացած վնասը,
 3. ապահովագրված բնակարանի վերանորոգման կամ վերակառուցման անցկացման արդյունքում առաջացած վնասը,
 4. ապահովագրված տարածքից կամ շինություններից դուրս գտնվող խողովակաշարերի և դրանց հետ կապված համակարգերի և սարքերի մշակման կամ փոխարինման հետ կապված ծախսերը,
 5. Ապահովադրի կողմից վթարային կամ հնացած ջրատարի, ջեռուցման, կոյուղու և հրդեհային համակարգերի շահագործման, Ապահովադրի կողմից այդ համակարգերի շահագործման նորմատիվային ժամկետները խախտելու կամ չպահպանելու դեպքում առաջացած վնասը,
 6. տարածքների ներսում երկարատև խոնավության հետևանքով առաջացած վնասը (բորբոս, սուսկ և այլն):
- 4.2.3. «ԶՐԻՑ ԱՌԱԶԱՑԱԾ ՎՆԱՍ»** ռիսկով ապահովագրվելու ընթացքում Ապահովադիրը պարտավոր է՝

1. Ապահովագրության վայրում ապահովել ջրամատակարարման, ջեռուցման և հակահրդեհային համակարգերի ճիշտ շահագործումը, ժամանակին դրանց սպասարկումը և մշակումը,
2. եթե շինությունների շահագործման ընթացքում շրջակա օդի ջերմաստիճանը բացասական է, անհատական ջեռուցման համակարգում կիրառել այնպիսի հեղուկներ, որոնք չեն սառչում շրջակա օդի շինություններ դեպքում,
3. Բնակարանի անհատական ջեռուցման համակարգի գործընթացի ընդմիջման ժամանակ շրջակա օդի ցածր ջերմաստիճանի դեպքում, դատարկել համակարգում եղած ջուրը:

4.3. «ԿՈՏՐՄԱՆՔՈՎ ԳՈՂՈՒԹՅՈՒՆ, ԿՈՂՈՊՈՒՏ

- 4.3.1.** Համաձայն 4.3. ենթակետի ենթակա է հատուցման վնասը, որը պատճառվել է՝
- ա) կոտրանքով գողության,
 - բ) կողոպուտի հետևանքով:
- 4.3.2.** Սույն Պայմանների իմաստով կոտրանքով գողություն նշանակում է ապահովագրված գույքի գաղտնի հափշտակությունը, որը կատարվել է հետևյալ ճանապարհով (եղանակով)՝
- ա) ապահովագրված տարածք ապօրինի մուտք գործելով (դռներ, պատուհաններ ջարդելով/ճեղքելով, կեղծ բանալիներ, սարքեր կամ այլ տեխնիկական միջոցներ օգտագործելով),
 - բ) ապահովագրության տարածքի սահմաններում գտնվող և ապահովագրված գույքը դրանցում պահելու համար նախատեսված իրերը, պարագաները, միջոցները կոտրելով, վնասելով, կեղծ բանալիներ, սարքեր կամ այլ տեխնիկական միջոցներ օգտագործելով,
 - գ) շինության կոնստրուկտիվ մասերին (պատեր, հատակ, առաստաղ, տանիք, դռներ, պատուհաններ) վնաս պատճառելով, այդ թվում ապակիները կոտրելով,
- 4.3.3.** Սույն Պայմանների իմաստով կեղծ են համարվում բանալիները, որոնք պատրաստվել են այն անձանց հանձնարարությամբ կամ թույլտվությամբ, որոնք իսկական բանալիները տնօրինելու իրավունք չունենին :
- 4.3.4.** Միայն գույքի անհետանալը ապահովագրության տարածքից բավարար չէ կեղծ բանալիների օգտագործումն ապացուցելու համար:
- 4.3.5.** Կեղծ բանալիների, սարքերի կամ այլ տեխնիկական միջոցների կիրառումը կարող է հաստատվել ՀՀ Ոստիկանության կամ այլ իրավասու մարմնի կողմից:
- 4.3.6.** Սույն Պայմանների իմաստով կողոպուտ նշանակում է՝ ապահովագրված գույքի բացահայտ հափշտակությունը, որն իրականացվել է՝
- ա) ապահովագրված տարածքում գտնվող որևէ անձի կյանքի կամ առողջության համար վտանգավոր կամ ոչ վտանգավոր բռնություն գործադրելով կամ դա գործադրելու սպառնալիքով,
 - բ) ապահովագրված տարածքում գտնվող որևէ անձի անօգնական վիճակում գտնվելու ժամանակ:
- 4.3.7.** Պայմանների 4.3. ենթակետով գույքն ապահովագրելու դեպքում Ապահովագրողը կհատուցի նաև կոտրանքով գողության կամ կողոպուտի կամ դրա փորձի հետևանքով ապահովագրված շինության կոնստրուկտիվ մասերին (պատեր, առաստաղ, հատակ, տանիք և այլն) պատճառված վնասները վերացնելու հետ կապված ծախսերը:

4.3.8. Պայմանների 4.3. ենթակետով գույքն ապահովագրելու դեպքում Ապահովադիրը պարտավոր է:

- ա) ապահովագրված տարածքում որևէ անձի բացակայության ժամանակ ապահովել բոլոր դռների (արտաքին) և պատուհանների փակված լինելը,
- բ) ապահովագրված տարածքում որևէ անձի բացակայության ժամանակ ապահովել պահպանման համակարգի ճիշտ միացված լինելը, եթե Պայմանագրում նշված է նման համակարգի առկայության մասին:

4.3.9. Պայմանների 4.3. ենթակետով գույքն ապահովագրելու դեպքում ապահովագրության ռիսկայնության բարձրացում է համարվում՝

- ա) ապահովագրված տարածքից բնակիչների 40 օրից ավելի ժամկետից բացակայելը,
- բ) բնակարանների, որոնցում գտնվում է ապահովագրված գույքը, վերանորոգումը կամ վերակառուցումը,
- գ) պահպանման համակարգի անսարք վիճակում գտնվելը,
- դ) ապահովագրված տարածքի փականների բանալիների կորստի դեպքում դրանց համանման կամ ավելի ապահով փականներով փոխարինելու համար Ապահովադիրի կողմից անհրաժեշտ գործողություններ անհապաղ չձեռնարկելը:

4.3.10. Պայմանների 4.3. ենթակետով ապահովագրական պատահար չի համարվում և հատուցման ենթակա չէ վնասը, որը պատճառվել է՝

- ա) կոտրանքով գողության, կողոպուտի հետևանքով, եթե դա իրականացվել է Ապահովադիրի հետ ապրող կամ նրա հետ համատեղ տնտեսություն վարող անձանց կողմից,
- բ) կոտրանքով գողության, կողոպուտի հետևանքով, եթե դա իրականացվել է պահպանման համակարգի անջատված կամ անսարք վիճակում գտնվելու ժամանակ, եթե Պայմանագրում նշված է նման համակարգի առկայության մասին,
- գ) շինությունից դուրս գտնվող (տանիքին, պատերի արտաքին կողմին ամրացված, ապահովագրված հողակտորի վրա գտնվող) գույքին, եթե այլ բան նախատեսված չէ պայմանագրով,
- դ) գույքին՝ կոտրանքով գողությունից կամ կողոպուտից բացի այլ միջոցով:

4.4. «ԵՐՐՈՐԴ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱԿԱՕՐԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»

Սույն ռիսկի գծով հատուցվում է ապահովագրված գույքին երրորդ անձանց գործողությունների հետևանքով պատճառված վնասը, որը ՀՀ գործող վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքով և քրեական օրենսդրության համաձայն որակվում է որպես.

1. գույքի դիտավորությամբ ոչնչացում կամ վնասում,
2. վանդալիզմ:

4.4.1. «ԵՐՐՈՐԴ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱԿԱՕՐԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ» ռիսկի գծով ապահովագրական ռիսկ, ապահովագրական պատահար չի համարվում և հատուցման ենթակա չէ հետևյալ դեպքերում առաջացած վնասը.

1. ապահովագրված գույքի քանակի նվազեցման, անհետացման, գողության, կորստի կամ անհիմն յուրացման,
2. ապահովագրված բնակարանի փլուզում, ապահովագրված բնակարաններում ճաքերի և այլ թերությունների առաջացում, ապահովագրված բնակարանի վերանորոգում կամ վերակառուցում, այդ թվում՝ հարևան շենքերում իրականացվող վերանորոգում և վերակառուցում, ապահովագրության տարածքում կամ նրա մոտակայքում հողային կամ շինմոնտաժային աշխատանքների անցկացում, եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ,

3. երրորդ անձանց կողմից այն ապահովագրված գույքի նկատմամբ հակաօրինական գործողությունների իրականացում, որը փոխանցվել է Ապահովադրի կողմից այդ անձանց վարձակալության, լիզինգի կամ այլ պայմանագրով,
4. ցանկացած պատճառով ջերմաստիճանի փոփոխություն, էլեկտրաէներգիայի, ջրի, գազի և ջեռուցման մատակարարման խափանում,
5. վարակ, աղտոտում կամ կոռոզիա,
6. ապահովագրված գույքի վրա նկարելը, նկարների փակցումը, գրելը, գրությունների փակցումը, պաստառների սոսնձումը և այլ նմանատիպ գործողությունների իրականացումը:

4.5. «ԲԱԽՈՒՄ, ՀԱՐՎԱԾ»

Սույն ռիսկի գծով հատուցվում է վնասը, որն առաջացել է.

1. տրանսպորտային միջոցների բախման հետևանքով,
2. ապահովագրված գույքի կենդանիների հետ բախման հետևանքով,
3. ծառերի կամ այլ առարկաների վայր ընկնելու հետևանքով,
4. թռչող սարքերի կամ դրանց մասերի վայր ընկնելու հետևանքով,
5. թռչող սարքերի կողմից արձակված ձայնային ալիքների հարվածի հետևանքով:

4.5.1. «ԲԱԽՈՒՄ, ՀԱՐՎԱԾ» ռիսկի գծով ապահովագրական ռիսկ, ապահովագրական պատահար չի համարվում և հատուցման ենթակա չէ հետևյալի արդյունքում առաջացած վնասը.

1. հարվածների և բախումների հետևանքով, որոնց պատճառ են հանդիսացել Ապահովադրին կամ Շահառուին կամ իրենց ընտանիքների անդամներին կամ Ապահովադրի հետ համատեղ բնակվող, համատեղ տնտեսություն վարող անձանց կամ իրենց մոտ աշխատող անձանց պատկանող, ինչպես նաև նշված անձանց մոտ ժամանակավոր օգտագործման մեջ գտնվող տրանսպորտային միջոցները, կենդանիները կամ թռչող սարքերը,
2. սողանքի, գրունտի նստելու, հյուսի, քարահոսի, ձնահոսքի, ցեխահոսի, տեղանքի հեղեղման հետևանքով, որն առաջացել է պայթյունային աշխատանքների, փոսորակներից կամ քարհանքներից գրունտի հանման, հողային կամ շինմոնտաժային աշխատանքների, ինչպես նաև օգտակար հանածոների արդյունահանման և մշակման հետևանքով,
3. վարակի, աղտոտման կամ կոռոզիայի հետևանքով,
4. տարերային աղետի, կոտորանքով գողության և/կամ գողության, երրորդ անձանց հակաօրինական գործողությունների:

4.6. Մի քանի պատահարները միասին, որոնք տեղի են ունեցել միաժամանակ համարվում են մեկ ապահովագրական պատահար, եթե այդ դեպքերն ունեն միևնույն առաջացման պատճառը:

4.7. Ապահովագրական պատահար չի համարվում և հատուցման ենթակա չէ վնասը, որն առաջացել է ահաբեկչական, դիվերսիոն գործողությունների արդյունքում, եթե ապահովագրության պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ:

4.8. Ապահովագրական ռիսկ, ապահովագրական պատահար չի համարվում՝

1. բազմաբնույթ ռազմական գործողությունների, զորաշարժերի, միջոցառումների և դրանց հետևանքների, քաղաքացիական պատերազմի, հասարակության կողմից տարբեր ընդվզումների, գործադուլների, առգրավման, բռնագրավման, աշխատանքի ընդհատման, ձերբակալության, քաղաքացիական կամ ռազմական իշխանությունների կարգադրությամբ գույքի ոչնչացման կամ վնասման,

ՌԵՍՈ- ԱՊԱՀՈՎ ՏՈՒՆ

- պարտադիր ազգայնացման, հատուկ կամ արտակարգ դրության հայտարարման դեպքում առաջացած վնասը,
- միջուկային պայթյունի, ռադիացիայի կամ ռադիոակտիվ վարակման հետևանքով առաջացած վնասը,
 - Ապահովադրի (Շահառուի), ինչպես նաև այն անձի կողմից, որի (Ապահովադրի իմացությամբ) տիրապետության և օգտագործման տակ է գտնվում ապահովագրված գույքը, ապահովագրված գույքի, ինչպես նաև ապահովագրված գույքի տեղակայման բնակարանում հրդեհային անվտանգության կանոնների, աշխատանքների արտադրության տեխնոլոգիաների, պահպանման, շահագործման, տեխնիկական սպասարկման կանոնների խախտման կամ չպահմանման արդյունքում առաջացած վնասը,
 - Ապահովադրի (Շահառուի) կամ նրա ընտանիքի անդամների հետ համատեղ բնակվող, համատեղ տնտեսություն վարող անձանց կողմից, ինչպես նաև այն անձանց կողմից, ովքեր գտնվում են աշխատանքային կամ քաղաքացիաիրավական հարաբերությունների մեջ Ապահովադրի (Շահառուի) հետ, դիտավորյալ գործողությունների արդյունքում առաջացած վնասը,
 - Ապահովադրի (Շահառուի) բարոյական վնասը, բաց թողնված օգուտը, լճացումը, եկամտի կորուստը և այլ կողմնակի վնասները,
 - ապահովագրված գույքի ինքնահրկիզման, կոռոզիայի, փտման, խմորման, բնական մաշվածության կամ այլ բնական հատկությունների արդյունքում առաջացած վնասը,
 - Էլեկտրաէներգիայի մատակարարման դադարեցման կամ տատանման արդյունքում առաջացած վնասը,
 - կոնստրուկցիաների քանդվելու, բնակարանների կամ դրանց մասերի փլուզման արդյունքում ապահովագրված գույքին պատճառված վնասը, եթե դա չի առաջացել ապահովագրական պատահարի հետևանքով,
 - Ապահովադրին (Շահառուին) սեփականության իրավունքով կամ այլ օրինական հիմքերով չպատկանող գույքին պատճառված վնասը,
 - Ապահովադրի (Շահառուի), երրորդ անձանց հետ պայմանագրային հարաբերություններից բխող հանգամանքների արդյունքում առաջացած վնասը,
 - Ապահովադրի (Շահառուի) կողմից ոչ օրինաչափ գործողությունների իրականացման արդյունքում առաջացած վնասը:

5. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԸ

- 5.1. Գույքը համարվում է ապահովագրված միայն այն վայրում/տարածքներում, որը նշված է Պայմանագրում (այսուհետ՝ ապահովագրության տարածք):

6. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԾԱԾԿՈՒՅԹ

- 6.1. Սույն ծրագրի շրջանակներում 3.1.-ի 1) և 2) կետերում նշված տարրերը ապահովագրվում են հետևյալ ռիսկերից՝
- «ՀՐԴԵՀ, ԿԱՅԾԱԿԻ ՀԱՐՎԱԾ, ԳԱԶԻ ՊԱՅԹՅՈՒՆ»,
 - «ԲԱԽՈՒՄ, ՀԱՐՎԱԾ»,
 - «ԵՐՐՈՐԴ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱԿԱՕՐԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»
- 6.2. Սույն ծրագրի շրջանակներում 3.1.-ի 3) կետում նշված գույքը ապահովագրվում է հետևյալ ռիսկերից՝
- «ՀՐԴԵՀ, ԿԱՅԾԱԿԻ ՀԱՐՎԱԾ, ԳԱԶԻ ՊԱՅԹՅՈՒՆ»,
 - «ԲԱԽՈՒՄ, ՀԱՐՎԱԾ»,
 - «ԵՐՐՈՐԴ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱԿԱՕՐԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»

ՌԵՍՈ- ԱՊԱՀՈՎ ՏՈՒՆ

4. «ԿՈՏՐԱՆՔՈՎ ԳՈՂՈՒԹՅՈՒՆ, ԿՈՂՈՊՈՒՏ»

6.3. Սույն ծրագրի շրջանակներում Ապահովադիրը կարող է ձեռք բերել հավելյալ ռիսկ՝ «ԶՐԻՑ ԱՌԱՋԱՑԱԾ ՎՆԱՍ», համաձայն 7. կետով սահմանված հաշվարկի:

6.3.1. «ԶՐԻՑ ԱՌԱՋԱՑԱԾ ՎՆԱՍ» ռիսկի գծով յուրաքանչյուր պայմանագրում սահմանվում է առավելագույն հատուցման սահմանաչափ՝ 2 880 000 ՀՀ դրամ:

7. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱՎՃԱՐ

Սույն ծրագրի սահմաններում կիրառվում են՝

Մեկ սենյականոց բնակարան							
Ապահովագրության ենթակա	Ապահովագրական գումար, ՀՀ դրամ	Ապահովագրական վճար, ՀՀ դրամ					
		Ապահովագրության 1-ին տարի	Ապահովագրության 2-րդ տարի	Ապահովագրության 3-րդ տարի	Ապահովագրության 4-րդ տարի	Ապահովագրության 5-րդ տարի	Ապահովագրության 6-րդ տարի և ավել
Բնակարան	14 400 000	14 400	14 400	12 960	12 960	11520	11520
Բնակարանում առկա գույք	1440000	7200	6720	6240	6240	5760	5280
«ԶՐԻՑ ԱՌԱՋԱՑԱԾ ՎՆԱՍ»	(Առավելագույն հատուցման սահմանաչափ) 2880000	4320	3840	3360	3360	2880	2400
Ընդամենը:	15840000	25920	24960	22560	22560	20160	19200

Երկսենյականոց բնակարան							
Ապահովագրության ենթակա	Ապահովագրական գումար, ՀՀ դրամ	Ապահովագրական վճար, ՀՀ դրամ					
		Ապահովագրության 1-ին տարի	Ապահովագրության 2-րդ տարի	Ապահովագրության 3-րդ տարի	Ապահովագրության 4-րդ տարի	Ապահովագրության 5-րդ տարի	Ապահովագրության 6-րդ տարի և ավել
Բնակարան	25920000	25920	25920	23520	23520	20640	20640
Բնակարանում առկա գույք	3024000	14880	14400	13440	12480	12000	11040
«ԶՐԻՑ ԱՌԱՋԱՑԱԾ ՎՆԱՍ»	(Առավելագույն հատուցման սահմանաչափ) 2880000	4320	3840	3360	3360	2880	2400
Ընդամենը:	28944000	45120	44160	40320	39360	35520	34080

Երեք սենյականոց բնակարան							
Ապահովագրության ենթակա	Ապահովագրական գումար, ՀՀ դրամ	Ապահովագրական վճար, ՀՀ դրամ					
		Ապահովագրության 1-ին տարի	Ապահովագրության 2-րդ տարի	Ապահովագրության 3-րդ տարի	Ապահովագրության 4-րդ տարի	Ապահովագրության 5-րդ տարի	Ապահովագրության 6-րդ տարի և ավել
Բնակարան	36480000	36480	36480	32640	32640	29280	29280
Բնակարանում առկա գույք	4800000	23520	21600	20640	19680	18720	17280
«ՋԸԻՑ ԱՌԱՋԱՑԱ Ծ ՎՆԱՍ»	(Առավելագույն հատուցման սահմանաչափ) 2880000	4320	3840	3360	3360	2880	2400
Ընդամենը:	41280000	64320	61920	56640	55680	50880	48960

Չորս սենյականոց բնակարան							
Ապահովագրության ենթակա	Ապահովագրական գումար, ՀՀ դրամ	Ապահովագրական վճար, ՀՀ դրամ					
		Ապահովագրության 1-ին տարի	Ապահովագրության 2-րդ տարի	Ապահովագրության 3-րդ տարի	Ապահովագրության 4-րդ տարի	Ապահովագրության 5-րդ տարի	Ապահովագրության 6-րդ տարի և ավել
Բնակարան	52800000	52800	52800	47520	47520	42240	42240
Բնակարանում առկա գույք	7920000	38400	36480	34560	32640	30720	28800
«ՋԸԻՑ ԱՌԱՋԱՑԱ Ծ ՎՆԱՍ»	(Առավելագույն հատուցման սահմանաչափ) 2880000	4320	3840	3360	3360	2880	2400
Ընդամենը:	60720000	95520	93120	85440	83520	75840	73440

Բնակարան Երևան քաղաքի վարչական տարածքից դուրս (ՀՀ և ԼՂՀ սահմաններում)							
Ապահովագրության ենթակա	Ապահովագրական գումար, ՀՀ դրամ	Ապահովագրական վճար, ՀՀ դրամ					
		Ապահովագրության 1-ին տարի	Ապահովագրության 2-րդ տարի	Ապահովագրության 3-րդ տարի	Ապահովագրության 4-րդ տարի	Ապահովագրության 5-րդ տարի	Ապահովագրության 6-րդ տարի և ավել
Բնակարան	4800000	4800	4800	4320	4320	3840	3840
Բնակարանում առկա գույք	1440000	7200	6720	6240	6240	5760	5280
«ՋԸԲՑ ԱՌԱՋԱՑԱ Ծ ՎՆԱՍ»	(Առավելագույն հատուցման սահմանաչափ) 2880000	4320	3840	3360	3360	2880	2400
Ընդամենը:	6240000	16320	15360	13920	13920	12480	11520

- 7.1. Եթե Պայմանագրում նշված Ապահովագրական գումարը գերազանցում է գույքի ապահովագրական արժեքը, Պայմանագիրը առոչինչ է համարվում Ապահովագրական գումարի այն մասով, որը գերազանցում է գույքի իրական արժեքը: Ապահովագրի կողմից վճարված լրացուցիչ Ապահովագրավճարն այս դեպքում վերադարձման ենթակա չէ:
- 7.2. Ապահովագրական հատուցումը վճարելուց հետո Պայմանագիրը շարունակում է գործել Ապահովագրական գումարի և վճարված Ապահովագրական հատուցման տարբերության գումարի չափով: Ապահովագրական հատուցման վճարումից հետո Ապահովագրական գումարը նվազում է վճարված հատուցման չափով:
- 7.3. Ապահովագրողն իրավասու է վերականգնել ապահովագրական գումարի նախկին/սկզբնական չափը՝ գործող Պայմանագիրը հավելելու միջոցով: Այս դեպքում Ապահովագրիչը ապահովագրական հատուցում վճարելու հետևանքով ապահովագրական գումարի նվազած մասի համար վճարում է լրացուցիչ ապահովագրավճար՝ Պայմանագրի չլրացած ժամկետին համամասնորեն:
- 7.4. Ապահովագրական գումարը Պայմանագրում սահմանվում է ՀՀ դրամով: Ապահովագրական գումարի հաշվարկը կատարվում է Պայմանագրի կնքման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից տվյալ արտարժույթի համար սահմանված փոխարժեքով: Այս դեպքում Ապահովագրողն արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխմանը զուգահեռ իրավունք ունի իրականացնելու Ապահովագրական գումարի վերահաշվարկ:
- 7.5. Ապահովագրավճարը կարող է վճարվել կանխիկ դրամով կամ Ապահովագրողի հաշվարկային հաշվին անկանխիկ փոխանցման ճանապարհով:
- 7.6. Ապահովագրավճարը վճարվում է ՀՀ դրամով: Մեկ տարուց ոչ պակաս ժամկետով Պայմանագիր կնքելու դեպքում Ապահովագրողի համաձայնությամբ Ապահովագրիչն կարող է տրվել հնարավորություն Ապահովագրավճարի վճարումը կատարել տարածամկետ կարգով: Տվյալ պարագայում Ապահովագրավճարի չափաբաժինները և վճարման ժամկետները սահմանվում են Պայմանագրով:

- 7.7. Եթե Պայմանագրում նշված է տարածամկետ «կիսամյակը մեկ» կամ «երկու վճարումով»՝ «յուրաքանչյուր անգամ Ապահովագրավճարի 50%-ի չափով» վճարման կարգը, ապա Ապահովագրավճարի՝ վճարման ենթակա առաջին մասը չպետք է պակաս լինի Ապահովագրավճարի ամբողջ չափի 50%-ից, իսկ Ապահովագրավճարի մնացած մասի վճարման համար չպետք է սահմանվի ավելի ուշ ժամկետ, քան Պայմանագրի գործողության ժամկետի կեսը:
- 7.8. Եթե Պայմանագրում նշված է տարածամկետ «եռամսյակը մեկ անգամ» կամ «չորս չափաբաժնով՝ յուրաքանչյուրն Ապահովագրավճարի 25%-ի չափով» վճարման կարգ, ապա Ապահովադիրը պարտավոր է Ապահովագրավճարը վճարել չորս հավասար մասերով: Ընդ որում Ապահովադիրը պարտավոր է վճարել Ապահովագրավճարի երկրորդ մասը ոչ ուշ քան ապահովագրության 3-րդ ամսվա լրանալը, երրորդ մասը ոչ ուշ քան ապահովագրության 6-րդ ամսվա լրանալը և չորրորդ մասը ոչ ուշ քան ապահովագրության 9-րդ ամսվա լրանալը:
- 7.9. Ապահովագրական պայմանագիրն ուժի մեջ է մտնում կնքման օրվանից 15 օր անց:
- 7.10. Ապահովագրավճարը Պայմանագրում նշված ժամկետներում չվճարելու դեպքում (միանվագ վճարման դեպքում) կամ առաջին հերթական Ապահովագրավճարը չվճարելու դեպքում (տարածամկետ վճարման դեպքում), Պայմանագիրը համարվում է ուժի մեջ չմտած:
- 7.11. Եթե Ապահովադիրը Պայմանագրով սահմանված ժամկետում չի վճարել հերթական /ոչ առաջին/ Ապահովագրավճարը, ապա Ապահովագրողը կարող է Ապահովադիրին համապատասխան վճարումը կատարելու համար տրամադրել հնգօրյա լրացուցիչ ժամկետ՝ հերթական /ոչ առաջին/ վճարումը կատարելու համար՝ սկսած Պայմանագրում որպես հերթական վճարման ամսաթիվ նշված ժամկետից: Մինչ լրացուցիչ ժամկետի ավարտն Ապահովագրավճարի վճարման դեպքում Պայմանագիրը շարունակում է գործել և Ապահովագրողը պատասխանատվություն է կրում իր ստանձնած պարտավորությունների ամբողջ ծավալով: Եթե լրացուցիչ ժամկետի ընթացքում Ապահովադիրը չի վճարում Ապահովագրավճարը, ապա Պայմանագիրը համարվում է դադարած՝ սկսած Պայմանագրում կամ Պայմաններում որպես հերթական վճարման ամսաթիվ նշված ժամկետից: Ընդ որում՝ մինչ այդ վճարված Ապահովագրավճարներն Ապահովադիրին չեն վերադարձվում:
- 7.12. Եթե ապահովագրական պատահարը տեղի է ունեցել մինչև հերթական ապահովագրավճարի վճարումը, որը կետանցվել է, ապա ապահովագրողն իրավունք ունի վճարման ենթակա ապահովագրական հատուցման չափը որոշելիս հաշվանցելու կետանցված ապահովագրական վճարի գումարը:
- 7.13. Ապահովագրության պայմանագիրը կնքվում է «Ոչ համամասնական» ապահովագրության պայմաններով: Ապահովագրական գումարը չի կորոշ պակաս լինել բնակարանի շուկայական արժեքի 50%-ից:
- 7.14. Հատուցում իրականացնելուց հետո ապահովագրական գումարը նվազեցվում է հատուցված գումարի չափով: Պայմանագրի գործողության ընթացքում հաջորդ հատուցման ժամանակ հաշվի է առնվում նվազեցված ապահովագրական գումարը:

8. ԶՀԱՏՈՒՑՎՈՂ ԳՈՒՄԱՐ (ՖՐԱՆՇԻԶԱ)

- 8.1.** Պայմանագրում կողմերը կարող են սահմանել չհատուցվող գումար, որը վերաբերում է յուրաքանչյուր Ապահովագրական պատահարին: Պայմանական չհատուցվող գումար սահմանելու դեպքում Ապահովագրողն ազատվում է Ապահովագրական հատուցում իրականացնելու պարտականությունից, եթե վնասի չափը չի գերազանցում չհատուցվող գումարի արժեքը: Եթե վնասի չափը գերազանցում է պայմանական չհատուցվող գումարի չափը, ապա Ապահովագրական հատուցման գումարից չհատուցվող գումար չի նվազեցվում:
- 8.2.** Ոչ պայմանական չհատուցվող գումար սահմանելու դեպքում յուրաքանչյուր Ապահովագրական պատահարի ժամանակ վճարվելիք Ապահովագրական հատուցման գումարից նվազեցվում է ոչ պայմանական չհատուցվող գումարի արժեքը: Եթե Պայմանագրում սահմանված է չհատուցվող գումար և նշված չէ թե չհատուցվող գումարի ինչ տեսակ է կիրառվում (պայմանական, թե ոչ պայմանական), ապա համարվում է, որ Պայմանագրով սահմանված է ոչ պայմանական չհատուցվող գումար:

9. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿՆՔՈՒՄԸ, ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԿԵՏԸ ԵՎ ԴԱԴԱՐՆՑՈՒՄԸ

- 9.1.** Պայմանագիրը կնքվում է գրավոր և պետք է համապատասխանի ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրությամբ նախատեսված վավեր գործարքի ընդհանուր պայմաններին: Պայմանագիր կնքելիս Ապահովադիրը.
1. լրացնում է ապահովագրության դիմում և/կամ Ապահովագրողի կողմից սահմանված ձևով կազմում է ապահովագրվող օբյեկտ(ներ)ի նկարագրությունը և լրացրած դիմումը և/կամ նկարագրությունը փոխանցում Ապահովագրողին: Ապահովադրի ցանկությամբ կամ նրա խոսքերով նկարագրությունը կարող է լրացվել Ապահովագրողի ներկայացուցչի կողմից: Դիմումի/նկարագրության բոլոր կետերը պետք է լրացված լինեն երկակի մեկնաբանության հնարավորությունը բացառող ընթեռնելի ձեռագրով: Դիմումի/նկարագրության մեջ նշված տեղեկատվության ճշմարտացիության պատասխանատվությունը կրում է Ապահովադիրը: Լրացված դիմումը ստորագրում և վավերացնում է Ապահովադիրը,
 2. Ապահովագրողին ներկայացնում է ապահովագրության ենթակա անշարժ գույքի սեփականության վկայական և դրա արժեքը՝ գնահատված լիցենզավորված գնահատողի կողմից,
 3. Ապահովագրողին ներկայացնում է ապահովագրության ենթակա շարժական գույքի ցանկը՝ յուրաքանչյուր օբյեկտի գծով նշելով դրա հիմնական բնութագրերը և տարբերակման հատկանիշները: Գույքի ցանկը ստորագրվում է Ապահովադրի կամ նրա լիազոր ներկայացուցչի կողմից,
 4. Ապահովագրողին կամ նրա լիազոր ներկայացուցչին տալիս է հնարավորություն կատարել ապահովագրության ենթակա գույքի գնում,
 5. Ապահովագրողին է ներկայացնում Ապահովադրի (Շահառուի)՝ ապահովագրման ենթակա գույքի հանդեպ գույքային շահը հաստատող փաստաթղթեր:

- 9.2. Պայմանագրի կնքումից հետո ապահովագրության դիմումը, զննման ակտը, օբյեկտների նկարագրությունը և ապահովագրված գույքի ցանկը Պայմանագրի անբաժանելի մաս են հանդիսանում:
- 9.3. Պայմաններում կատարվող փոփոխությունների հետ համաձայն չլինելու հիմքով Ապահովագրողի գրավոր պահանջով Պայմանագիրը ենթակա է անհապաղ լուծման:
- 9.4. Պայմանագրի բոլոր փոփոխությունները և լրացումները ձևակերպվում են գրավոր՝ Կողմերի միջև լրացուցիչ համաձայնագրերի կնքման միջոցով:
- 9.5. Պայմանագրի գործողության ընթացքում Պայմանագրի կորստի դեպքում Ապահովագրողը, Ապահովագրողի գրավոր դիմումի հիման վրա, վերջինիս է տրամադրում Պայմանագրի կրկնօրինակը:
- 9.6. Պայմանագիրը կնքվում է մեկ տարի ժամկետով:
- 9.7. Պայմանագիրն ուժի մեջ է մտնում Ապահովագրավճարի վճարման օրվան հաջորդող 8-րդ օրվա 00 ժամ 00 րոպեին:
- 9.8. Ընդ որում Ապահովագրավճարի վճարման օր է համարվում.
1. Ապահովագրավճարի կանխիկ վճարման դեպքում՝ Ապահովագրողի դրամարկղ դրամական միջոցների վճարման օրը:
 2. Ապահովագրավճարի անկանխիկ վճարման դեպքում՝ Ապահովագրողի հաշվարկային հաշվից Ապահովագրողի հաշվարկային հաշվին դրամական միջոցների փոխանցման օրը:
- 9.9. Պայմանագրի գործողության ժամկետն ավարտվում է Պայմանագրում որպես Պայմանագրի ավարտման օր հանդիսացող օրվա ժամը 00:00-ին:
- 9.10. Ապահովագրությունը տարածվում է Պայմանագրի ուժի մեջ մտնելուց հետո տեղի ունեցած Ապահովագրական պատահարների վրա:
- 9.11. Պայմանագիրը դադարում է գործել հետևյալ դեպքերում.
1. Ապահովագրողի կողմից Պայմանագրով նախատեսված իր պարտականություններն ամբողջ ծավալով կատարելու դեպքում,
 2. այն դեպքում, երբ Ապահովագիրը Պայմանագրով սահմանված ժամկետներում և չափով Ապահովագրավճարի հերթական վճարումը չի կատարել,
 3. դատարանի կողմից Պայմանագիրն անվավեր ճանաչելու մասին որոշում ընդունելու դեպքում,
 4. ՀՀ գործող օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Ապահովագրողի սննկացման դեպքում,
 5. Ապահովագրողի (Շահառուի) կողմից գույքի օտարման դեպքում,
 6. Ապահովագրողի և Ապահովագրողի փոխադարձ համաձայնությամբ,
 7. ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված այլ դեպքերում:
- 9.12. Եթե Պայմանագիրը վաղաժամկետ դադարում է Ապահովագրական պատահարի ի հայտ գալու հնարավորության վերանալու պատճառով և Ապահովագրական ռիսկի գոյությունը դադարում է Ապահովագրական պատահարից զատ այլ հանգամանքներից ելնելով (օրինակ ապահովագրված գույքի ոչնչացումը ոչ ապահովագրական պատահարի հետևանքով), նաև Պայմաններում կատարվող փոփոխությունների հետ համաձայն չլինելու հիմքով Ապահովագրողը վճարված ապահովագրավճարից վերադարձնում է Ապահովագրողին Պայմանագրի գործողության ժամկետի չլրացած օրերի համար համամասնորեն հաշվարկված Ապահովագրավճարը՝ նվազեցված Ապահովագրողի

ՌԵՍՈ- ԱՊԱՀՈՎ ՏՈՒՆ

հաստատուն գործառնական ծախսերով (Ապահովագրավճարի 35 %), ինչպես նաև վճարված և վճարման ենթակա հատուցումների չափով, եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ:

Վերադարձման ենթակա Ապահովագրավճարի մի մասը հաշվարկվում է համաձայն հետևյալ բանաձևի՝

$$ՎԱ = \frac{(Ա - 35\% * Ա) * n}{N} - Հ,$$

Ա՝ Պայմանագրով վճարված Ապահովագրավճարը,
35 %*Ա՝ Ապահովագրողի հաստատուն գործառնական ծախսերը,
n՝ Պայմանագրի գործողության ավարտին մնացած ամբողջական ամիսները,
Հ՝ վճարված և վճարման ենթակա ապահովագրական հատուցումներ,
N՝ ամբողջական ամիսների քանակը, որոնց ժամկետով կնքվել է Պայմանագիրը,
ՎԱ՝ վերադարձման ենթակա Ապահովագրավճարը:

9.13. 9.12. կետում նշված հանգամանքներից տարբեր այլ հանգամանքներում Պայմանագրի լուծման դեպքում Ապահովագրավճարը չի վերադարձվում:

10.ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՌԻՍԿԻ ՄԵԾԱՑՄԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐԸ

10.1. Պայմանագրի գործողության ընթացքում Ապահովադիրը (Շահառուն) պարտավոր է անհապաղ, սակայն Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալուց ոչ ուշ, քան 24 ժամվա ընթացքում, Ապահովագրողին տեղեկացնել Պայմանագիրը կնքելիս Ապահովագրողին ապահովագրության օբյեկտների վերաբերյալ հայտնած իրեն հայտնի դարձած փոփոխությունների մասին, եթե այդ փոփոխությունները կարող են որակապես ազդել ապահովագրական ռիսկի մեծանալու կամ փոքրանալու վրա:

Բոլոր դեպքերում էական են համարվում Պայմանագրում/Վկայագրում, ապահովագրության դիմումում, գննության ակտում նշված և սույն պայմաններով նախատեսված փոփոխությունները:

10.2. Ապահովագրական ռիսկը մեծացնող փոփոխությունները ներառում են, սակայն չեն սահմանափակվում հետևյալներով.

- օգտագործման կամ տիրապետման (ապահովագրված գույքի տրամադրումը լիզինգի, գրավի, վարձույթի, վարձակալության պայմանագրով) իրավունքի փոխանցումը այլ անձի,
- ապահովագրված գույքի տեղակայման բնակարաններում (Ապահովագրության տարածքում) շինմոնտաժային և/կամ վերկանգնողական, վերանորոգման աշխատանքների անցկացումը,
- ապահովագրված գույքի գտնվելու վայրի փոփոխությունը:

10.3. Ապահովագրական ռիսկը մեծացումն առաջացնող հանգամանքների մասին տեղեկացված Ապահովագրողն իրավունք ունի պահանջելու փոփոխել Պայմանագրի պայմանները կամ վճարելու ռիսկի մեծանալուն համաչափ լրացուցիչ Ապահովագրավճար:

10.4. Ապահովադիրի՝ Պայմանագրի պայմանների փոփոխմանը չհամաձայնելը և ռիսկի մեծացմանը համապատասխան լրացուցիչ Ապահովագրավճարի վճարումից

հրաժարվելը համարվում է Ապահովադրի համաձայնությամբ Պայմանագրի վաղաժամկետ դադարեցում: Պայմանագիրը վաղաժամկետ դադարեցված է համարվում Ապահովադրի՝ Պայմանագրի պայմանների փոփոխմանը չհամաձայնելու և ռիսկի մեծացմանը համապատասխան լրացուցիչ Ապահովագրավճարի վճարումից հրաժարվելու պահից:

10.5. Ապահովադրի կամ Շահառուի կողմից սույն պայմանների 10.1. կետով նախատեսված պարտականությունները չկատարելու դեպքում Ապահովագրողն իրավունք ունի չվճարելու ապահովագրական հատուցումը և լուծելու Պայմանագիրը և պահանջելու հատուցելու Պայմանագրի լուծմամբ իրեն պատճառված վնասները կամ նվազեցնելու հատուցման չափը: Պայմանագիրը համարվում է վաղաժամկետ դադարեցված այն պահից, երբ Ապահովագրողին հայտնի են դարձել ապահովագրական ռիսկի մեծացմանը հանգեցնող փոփոխությունների առաջացումը:

10.6. Ապահովագրողն իրավունք չունի պահանջելու լուծել Պայմանագիրը, եթե ապահովագրական ռիսկի մեծացումն առաջացնող հանգամանքները վերջինիս կողմից դրանց մասին տեղեկացման պահին վերացել են:

11. ԿՈՂՄԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

11.1. Ապահովադիրն իրավունք ունի՝

1. Պայմանագրի պայմաններում փոփոխություններ կատարելու առաջարկ ներկայացնել Ապահովագրողին,
2. Սույն Պայմաններին և ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան վաղաժամ դադարեցնել Պայմանագիրը,
3. ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով ստանալ տեղեկություններ Ապահովագրողի մասին,
4. Պայմանագրում նշված Շահառուին փոխարինել մեկ այլ անձով՝ այդ մասին գրավոր տեղեկացնելով Ապահովագրողին: Ընդ որում, Շահառուն չի կարող փոխարինվել մեկ այլ անձով, եթե նա արդեն կատարել է Պայմանագրով նախատեսված որևէ պարտավորություն կամ Ապահովագրողին ներկայացրել է ապահովագրական հատուցում ստանալու դիմում,
5. Պայմանագրի պայմաններին համապատասխան ստանալ Ապահովագրական հատուցում:

11.2. Ապահովադիրը պարտավոր է՝

1. Պայմանագրի կնքման պահին Ապահովագրողին հայտնել իրեն հայտնի այն հանգամանքների մասին, որոնք կարող են էական նշանակություն ունենալ Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու հավանականության և դրա հետևանքով առաջացած հնարավոր վնասների չափը որոշելու համար, եթե այդ հանգամանքներն Ապահովագրողին հայտնի չեն և չեն կարող հայտնի լինել: Ամեն դեպքում էական են համարվում Պայմանագրի կնքման պահին Ապահովադրի կողմից Ապահովագրողին հայտնած և Պայմանագրով նախատեսված հանգամանքները,
2. Պայմանագրով սահմանված Ապահովագրավճարը վճարել ժամանակին՝ Պայմանագրում նշված չափերով և կարգով,

3. պահպանել հակահրդեհային անվտանգության կանոնները և հետևել գազով և էլեկտականությամբ աշխատող կենցաղային տեխնիկայի և սարքավորումների անվտանգ, ապահովագրված գույքի, ինչպես նաև այն շինությունների և կառույցների պահպանման, շահագործման և տեխնիկական սպասարկման նորմերին, որոնցում գտնվում է այդ գույքը, ժամանակին կատարել անհրաժեշտ վերանորոգման և կանխարգելիչ աշխատանքները,
 4. ձեռնարկել խելամիտ և հասանելի միջոցառումներ հնարավոր վնասի կանխարգելման և նվազեցման համար,
 5. վարել ապահովագրված ապրանքանյութական արժեքների հաշվառում և ապահովել հաշվառման փաստաթղթերի պահպանությունը:
- 11.3. Ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող դեպքի ի հայտ գալու ժամանակ Ապահովադիրը պարտավոր է.
1. անհապաղ, բայց դեպքի տեղի ունենալու մասին իրեն հայտնի դառնալու պահից ոչ ուշ, քան 20 (քսան) րոպեի ընթացքում դիմել համապատասխան իրավասու մարմիններին և ապահովել կատարված դեպքի փաստաթղթային ձևակերպումը և հաստատումը՝ պատահարի պատճառների, ընթացքի, հետևանքների, պատճառված վնասի բնույթի և չափի մասին,
 2. ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցներ վնասի կանխարգելման և նվազեցման ուղղությամբ, այդ թվում այնպիսի միջոցներ, որոնք առաջարկվել են Ապահովագրողի կողմից, այսինքն գործել այնպես, ինչպես կգործեր, եթե գույքը ապահովագրված չլիներ,
 3. դեպքի տեղի ունենալու մասին իրեն հայտնի դառնալու պահից անհապաղ, բայց ոչ ուշ քան 20 րոպեի ընթացքում, իսկ դրա անհնարիության դեպքում սահմանված կարգով Ընկերությանը տեղեկացնելուն խոչընդոտող հանգամանքների վերացումից ոչ ուշ, քան 20 րոպեի ընթացքում Ապահովագրողին կամ նրա ներկայացուցչին հեռախոսազանգով, գրավոր դիմումով, ֆաքսիմիլային կապով կամ հեռագրով տեղեկացնել տեղի ունեցած պատահարի վերաբերյալ՝ նշելով դրա հնարավոր պատճառները և հանգամանքները, դեպքը տեղի ունենալու ժամանակը, վնասի բնույթը, ինչպես նաև.
 - 1) Պայմանագրի համարը և կնքման ամսաթիվը,
 - 2) վնասված օբյեկտի անվանումը և տեղակայման հասցեն,
 - 3) վնասի առաջացման ամսաթիվը և ժամը,
 - 4) վնասի բնույթը, պատճառները և հանգամանքները,
 - 5) վնասի առաջացման ժամանակ Ապահովադրի կողմից իրականացված գործողությունները,
 - 6) վնասի մոտավոր չափը:
 4. Ապահովագրական պատահարի վերաբերյալ հայտնելուն խոչընդոտող հանգամանքների առկայության ապացուցման պարտականությունը կրում է Ապահովադիրը,
 5. Դեպքի վայրում Ապահովադիրն իրավունք ունի տեղափոխություններ կատարել այն դեպքում, եթե դա պահանջվում է իրավասու մարմինների կողմից՝ ելնելով անվտանգության կամ վնասի չափի նվազեցման

ՌԵՍՈ- ԱՊԱՀՈՎ ՏՈՒՆ

միտումներից: Այն դեպքում, երբ անհնար է ապահովագրված գույքը պահպանել այն վիճակում, որում այն հայտնվել է դեպքից հետո, Ապահովադիրը պարտավոր է ֆիքսել դեպքի հետևանքով առաջացած բոլոր վնասվածքները լուսանկարման, տեսաձայնագրման միջոցով՝ այդ տեղեկությունները տրամադրելով Ապահովագրողին,

6. Ապահովագրողին կամ նրա ներկայացուցչին հնարավորություն ընձեռել վնասված գույքը զննելու և հետազոտելու՝ վնասների պատճառների, չափի և այլ հանգամանքների հայտնաբերման նպատակով, ինչպես նաև Ապահովագրողի պահանջով ապահովել իր ներկայացուցչի ներկայությունը վնասված գույքի զննման ժամանակ,
7. Ապահովագրական հատուցում ստանալու մասին դիմումը ներկայացնել Ապահովագրողին դեպքի մասին Ապահովադիրին/Շահառուին հայտնի դառնալուց երկու ամսվա ընթացքում: Բացառություն են կազմում այն դեպքերը, երբ Ապահովադիրը և/կամ Շահառուն ներկայացնում են սահմանված ժամկետը խախտելու հիմնավոր պատճառներ, որոնք ընդունվում են Ապահովագրողի կողմից:
8. Ապահովագրողին հատուցման հայտային դիմում ներկայացնելու օրվանից երկամսյա ժամկետում, ներկայացնել հետևյալ փաստաթղթերը.
 - 1) Ապահովագրության Պայմանագիր,
 - 2) Ապահովագրողի մոտ Ապահովադիրի (Շահառուի) շահերը ներկայացնելու իրավունք ընձեռող լիազորագիր՝ Իրավաբանական անձ ապահովադիրի կամ լիազոր ներկայացուցչի միջոցով հանդես գալու դեպքում,
 - 3) Վնասված գույքի արժեքը հաստատող (եթե այդպիսիք առկա են) փաստաթղթեր,
 - 4) Ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող դեպքի օրվա դրությամբ Ապահովագրված անշարժ գույքի նկատմամբ Ապահովադիրի սեփականության իրավունքը և այլ գույքային շահը հաստատող փաստաթղթեր (սեփականության իրավունքի վկայական, առք ու վաճառքի պայմանագիր և այլն),
 - 5) վնասված գույքի ցանկը՝ նշելով նրա արժեքը Ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող դեպքի օրվա դրությամբ, ինչպես նաև պահպանված և փրկված գույքի ցանկը՝ ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող դեպքի օրվա դրությամբ,
 - 6) օրենքով համապատասխան պատահարը քննելու իրավասություն ունեցող իրավասու մարմինների կողմից տրված փաստաթղթեր՝ տեղեկանքներ, որոշումներ, վճիռներ և այլն, որոնցում ամբողջությամբ նշված է .
 - պատահարի վայրը, տեղի ունենալու ամսաթիվը, ժամը, պատճառները, հանգամանքները, նշված մարմինների (պաշտոնատար անձանց) այդ վայր ժամանելու ամսաթիվը և ժամը, վնասված ապահովագրված գույքի անվանումը, վնասների բնույթը և ցանկը,
 - ապահովագրված գույքի սեփականատիրոջ լրիվ անուն/ազգանուն/հայրանուն,

ՌԵՍՈ- ԱՊԱՀՈՎ ՏՈՒՆ

- տեղի ունեցած իրավախախտումը, վարչական տույժի ենթարկելու որոշումը, այլ տեղեկություններ, որոնք որպես կանոն պետք է նշված լինեն նման բնույթի փաստաթղթերի մեջ,
 - գողության, կողոպուտի կամ ավազակության հատկանիշներով հարուցված քրեական գործի հարուցման վերաբերյալ որոշում,
- 7) օթերևութաբանական (սեյսմիկ) ծառայության պետական հաստատության կողմից համապատասխան բնական աղետի բնույթը և տևողությունը հաստատող տեղեկություններ,
 - 8) իրավասու մարմինների և/կամ ծառայությունների կողմից տրամադրված պատահարների (ջրատար խողովակների և այլ ինժեներական համակարգերի վթարի) ժամը, վայրը, բնույթը և պատճառները հաստատող տեղեկություններ,
 - 9) արձանագրություններ, հրամաններ, կարգադրություններ և այլ փաստաթղթեր՝ կազմված ապահովագրված գույքին պատճառված վնասի փաստով ,
 - 10) Ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող դեպքի ի հայտ գալու փաստը, վնասի առաջացման հանգամանքները և պատճառները, պատճառված վնասի չափը, ապահովագրված գույքի արժեքը, ապահովագրված գույքի և Ապահովագրական հատուցման ստացման նկատմամբ Ապահովադրի (Շահառուի) իրավունքները հաստատող այլ փաստաթղթեր: Եթե համապատասխան իրավասու մարմինները հրաժարվել են տրամադրել Ապահովադրին որևէ փաստաթուղթ, ապա Ապահովադիրը (Շահառուն) Ապահովագրողին է ուղարկում իր կողմից վերոհիշյալ մարմիններին ուղարկված համապատասխան հարցման և դրա գրավոր պատասխանի կրկնօրինակը:
 9. Ապահովագրողին փոխանցել բոլոր փաստաթղթերը և ապացույցները, հայտնել իրեն հայտնի ողջ տեղեկությունները, որոնք անհրաժեշտ են Ապահովագրողին Ապահովագրական պատահարի առաջացման մեջ մեղավոր անձանց նկատմամբ հետադարձ պահանջի իրավունքի (սուբրոգացիա) իրականացման համար:
 10. Իրեն հայտնի դառնալուց անմիջապես հետո Ապահովագրողին տեղեկացնել կորած ապահովագրված գույքի գտնվելու վայրի մասին, եթե վերջինս գտնվել է ու հանձնվել Ապահովադրին (Շահառուին): Ապահովագրված գույքի վերադարձման դեպքում 10 օրվա ընթացքում Ապահովագրողին վերադարձնել վճարված Ապահովագրական հատուցումը՝ մասհանելով վնասների վերացման համար կատարված ծախսերը, եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ,
 11. Ապահովագրողին անմիջապես հայտնել երրորդ անձանց կողմից կորստի ենթարկված, ոչնչացված կամ վնասված ապահովագրված գույքի դիմաց փոխհատուցում ստանալու մասին:
 12. Նախքան ապահովագրական հատուցում կատարելն ապահովագրողն իրավունք ունի Շահառուից (ներառյալ՝ այն դեպքում, երբ Շահառուն ապահովագրված անձն է) պահանջելու ապահովագրության պայմանագրով Ապահովադրի կողմի (ներառյալ՝ Ապահովադրի, Ապահովագրված անձի և Շահառուի) ստանձնած պարտականությունների կատարում, որոնք այդ կողմը

չի կատարել, սակայն պարտավոր էր կատարել այդ պահի դրությամբ: Եթե Շահառուն ապահովագրության պայմանագրով ապահովագրական հատուցում ստանալու մասին պահանջ է ներկայացնում, ապա Ապահովադրի կողմի նախապես կատարման ենթակա պարտականությունները չկատարելու կամ դրանք ժամանակին չկատարելու հետևանքների ռիսկը կրում է Շահառուն:

11.4. Ապահովագրողն իրավունք ունի՝

1. Եթե ապահովագրության պայմանագիրը կնքելուց հետո պարզվել է, որ Ապահովադիրը սույն Պայմանների 11.2 կետի 1 ենթակետում նշված հանգամանքների մասին Ապահովագրողին հայտնել է ակնհայտ սուտ տեղեկություններ, ապա Ապահովագրողն իրավունք ունի պահանջելու անվավեր ճանաչել պայմանագիրը և կիրառել ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 313 հոդվածի 2-րդ կետով նախատեսված հետևանքները;
2. ձեռնարկել այնպիսի միջոցներ, որոնք նրա կարծիքով անհրաժեշտ են վնասի նվազեցման համար,
3. ինքնուրույն պարզել պատահարի արդյունքում առաջացած վնասի չափը և դրա առաջացման պատճառներն ու հանգամանքները, հիմնավոր կերպով հաստատել առաջացած վնասի չափը, ինչպես նաև հարցումներ ուղարկել իրավասու մարմիններին Ապահովագրական պատահարի նախանշաններ ունեցող դեպքի փաստը, պատճառը և պատճառված վնասի չափը հաստատող փաստաթղթերի ստացման նպատակով,
4. հետաձգել Ապահովագրական հայտի կարգավորման ուղղությամբ վերջնական որոշման կայացումը՝ մինչև Ապահովագրական պատահարի հատկանիշներ ունեցող դեպքի բոլոր հանգամանքների պարզաբանումը, այդ թվում մինչև իրավասու մարմինների կողմից վերջիններիս ուղղված գրավոր հարցումների պատասխանները ստանալը, ապահովագրված գույքի վնասման, կորստի կամ ոչնչացման հետևանքով քրեական գործի հարուցման դեպքում՝ մինչև քրեական գործով վարույթն ավարտելը,
5. Մերժել Ապահովագրական հատուցման վճարումը՝ Պայմանագրով և/կամ սույն Պայմաններով սահմանված Ապահովադրի (Շահառուի) կողմից իրենց պարտականությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման դեպքում,
6. Նախքան ապահովագրական հատուցում տամադրելը Շահառուից պահանջել Պայմանագրով Ապահովադրի վրա դրված, սակայն այդ պահի դրությամբ նրա կողմից չկատարված պարտականությունների իրականացում,
7. Պայմանագրի գործողության ընթացքում իրականացնել ապահովագրված գույքի գննություն:
8. Մերժել ապահովագրական հատուցումը եթե Ապահովադիրը կամ Շահառուն արդեն իսկ հատուցում են ստացել վնասը պատճառած անձից՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ վնաս պատճառած անձի կողմից հատուցումը ստացվել է չհատուցվող գումարի և/կամ/ ապահովագրական գումարը գերազանցող գումարի գծով:

11.5. Ապահովագրողը պարտավոր է՝

ՌԵՍՈ- ԱՊԱՀՈՎ ՏՈՒՆ

1. Պայմանագրի կնքման ժամանակ Ապահովադրին ծանոթացնել սույն Պայմաններին և տրամադրել մեկ օրինակ,
2. մասնագիտական գործունեության ընթացքում չհրապարակել Ապահովադրի (Շահառուի) մասին ունեցած տեղեկությունները, այդ անձանց գույքային վիճակի վերաբերյալ տեղեկությունները՝ բացառությամբ ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերի:

12. ՎՆԱՍԻ ՉԱՓԻ ՈՐՈՇՄԱՆ ԵՎ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒԳՄԱՆ ՎՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

- 12.1. Պայմանագրին և սույն Պայմաններին համապատասխան Ապահովադրի կողմից Ապահովագրական պատահարի առաջացումը հաստատող փաստերի, պատճառների և վնասի չափի մասին բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերի ներկայացումից հետո Ապահովագրողը կայացնում է Ապահովագրական հատուցման վճարման/մասնակի վճարման կամ վճարումը մերժելու մասին որոշում առավելագույնը 5 (հինգ) աշխատանքային օրվա ընթացքում:
- 12.2. Ապահովագրական հատուցում/մասնակի հատուցում վճարելու մասին որոշում կայացնելուց հետո 5 (հինգ) աշխատանքային օրվա ընթացքում Ապահովագրողն իրականացնում է Ապահովագրական հատուցման վճարում:
- 12.3. Վնասի չափը որոշվում է Ապահովագրողի կողմից ապահովագրված գույքի զննման արդյունքում հաստատված տվյալների և Ապահովադրի կողմից ներկայացված և Ապահովագրողի կողմից ձեռք բերված փաստաթղթերի հիման վրա:
- 12.4. Ապահովագրական հատուցումը սահմանվում է պատճառված վնասի չափով, բայց չի կարող գերազանցել Պայմանագրով սահմանված Ապահովագրական գումարը: Ապահովագրական հատուցումը տրվում է Ապահովագրողի կողմից՝ նվազեցնելով Պայմանագրում նշված չհատուցվող գումարը (եթե այդպիսին սահմանված է Պայմանագրով):
- 12.5. Վնասների նվազեցման համար կատարվող ծախսերը, եթե այդ ծախսերը անհրաժեշտ են և/կամ կատարվել են Ապահովագրողի ցուցումներով, հատուցման ենթակա են, նույնիսկ եթե համապատասխան միջոցառումներն ապարդյուն են անցել: Այդ ծախսերի անհրաժեշտ լինելու հանգամանքը որոշվում է Ապահովագրողի կողմից: Այդպիսի ծախսերը ենթակա են հատուցման միայն այն դեպքում, երբ Ապահովագրական պատահար հանդիսացող դեպքի հետևանքով առաջացած վնասի գումարը գերազանցում է Պայմանագրում սահմանված չհատուցվող գումարի չափը: Սույն ծախսերն Ապահովագրական գումարից նվազեցվում են միայն հատուցման դեպքում:
- 12.6. Ապահովագրողի կողմից հատուցման ենթակա 12.5. կետով սահմանված ծախսերը, հատուցվում են Ապահովագրական պատահարի հետևանքով վնասված ապահովագրված գույքի Ապահովագրական գումարի 10%-ը չգերազանցող գումարի չափով, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով:
- 12.7. Եթե վնասված ապահովագրված գույքի վերականգնումն անհնար է կամ վերականգնման համար կատարվող ծախսերը գերազանցում են Ապահովագրական պատահարի օրվա դրությամբ ապահովագրված գույքի իրական արժեքը, առկա է լրիվ

ոչնչացում: Այդ դեպքում 12.5. կետում նշված ծախսերը կարող են գերազանցել Պայմանագրով սահմանված Ապահովագրական գումարը 10%-ից ոչ ավել:

12.8. Ապահովագրական հատուցումը վճարվում է.

1. Գույքի լրիվ կորստի (ոչնչացման) դեպքում Ապահովագրական հատուցումը տրվում է Ապահովագրական պատահարի օրվա դրությամբ ապահովագրված գույքի իրական արժեքի չափով, եթե ապահովագրության պայմանագրով սահմանված ապահովագրական արժեքն էապես տարբերվում է ապահովագրական պատահարի ի հայտ գալու պահին դրա իրական արժեքից՝ նվազեցնելով հետագա օգտագործման համար պիտանի մնացորդների գումարը:
2. գույքի վնասման դեպքում՝ վերականգնողական ծախսերի չափով, սակայն ոչ ավել, քան Ապահովագրական գումարը և պահովագրական պատահարի օրվա դրությամբ ապահովագրված գույքի իրական արժեքը:

Եթե ապահովագրության պայմանագրով սահմանված ապահովագրական արժեքը՝ պայմանագրի կնքման պահին դրա ապահովագրվող գույքի շուկայական (իրական) արժեքը, էապես տարբերվում է ապահովագրական պատահարի ի հայտ գալու պահին դրա իրական արժեքից, ապա հիմք է ընդունվում իրական արժեքը:

12.9. Գույքի իրական արժեքը որոշվում է.

1. բնակարանների ապահովագրության դեպքում՝ տվյալ վայրում շենքերի և շինությունների արժեքի չափով՝ հաշվի առնելով դրանց մաշվածությունը և շահագործման-տեխնիկական վիճակը:
2. սարքավորման, էլեկտրոնային սարքավորման, կահույքի, գույքի կամ տեխնոլոգիական սարքավորման ապահովագրության դեպքում՝ Ապահովադրի կողմից տվյալ գույքի ձեռքբերման և տեղադրման համար իրականացված ծախսերի չափով՝ հաշվի առնելով դրանց ֆիզիկական մաշվածությունը և շահագործման-տեխնիկական վիճակը, բայց ոչ ավել, քան Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու պահին համանման գույքի ձեռքբերման և տեղադրման համար անհրաժեշտ շուկայական ծախսերը:
3. Ապահովադրի կողմից ձեռք բերված ապրանքանյութական արժեքների ապահովագրության դեպքում՝ դրանց ձեռքբերման համար Ապահովադրի կատարած ծախսերի չափով, բայց ոչ ավել, քան համանման ապրանքանյութական արժեքների Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու պահին ձեռքբերման համար անհրաժեշտ ծախսերը:

12.10. Վերականգնողական աշխատանքները ներառում են.

- վերանորոգման (վերականգնողական) համար անհրաժեշտ նյութերի և պահեստամասերի համար կատարված ծախսերը,
- վերանորոգման աշխատանքների վճարման ծախսերը,

12.11. Վերականգնողական աշխատանքները չեն ներառում՝

- ապահովագրված գույքի բարելավման համար կատարվող լրացուցիչ ծախսերը,
- ապահովագրված գույքի ժամանակավոր կամ օժանդակ վերանորոգման համար կատարվող ծախսերը,
- աշխատանքն արագացնելու ծախսերը,
- անհրաժեշտ ծախսերից ավել կատարված ծախսերը,
- չհիմնավորված ծախսերը:

- 12.12.Վերականգնողական ծախսերի որոշման ընթացքում հաշվի է առնվում վնասված ապահովագրված գույքի վերականգնման (վերանորոգման) ընթացքում փոխարինվող ագրեգատների, մասերի, հանգույցների և դետալների մաշվածությունը, եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ:
- 12.13.Պայմանագրով նախատեսված լինելու դեպքում Ապահովագրողը հատուցում է նաև հետևյալ լրացուցիչ ծախսերը.
1. Ապահովագրական պատահարից հետո վերականգնողական աշխատանքների շրջանում ապահովագրված գույքի ժամանակավոր տեղափոխման ծախսերը, վնասված շինությունից ապահովագրված գույքի տեղափոխման ծախսերը, ապահովագրված գույքի ժամանակավոր պահպանման համար կատարված ծախսերը, ժամանակավորապես զբաղեցվող տարածքների վարձակալության վճարի ծախսերը:
- 12.14.Ապահովագրական հատուցման գումարը Պայմանագրի գործողության ընթացքում տեղի ունեցած բոլոր Ապահովագրական պատահարների համար չի կարող գերազանցել Պայմանագրով նախատեսված Ապահովագրական գումարը (հատուցման սահմանաչափը), բացառությամբ սույն Պայմանների 12.3. և 12.6. կետում նախատեսված դեպքերից:
- 12.15.Այն դեպքում, երբ Ապահովագրական հատուցման վճարումից հետո հայտնի է դառնում, որ Ապահովադիրը (Շահառուն) իրավունք չունի ստանալ Ապահովագրական հատուցում, ապա ապահովագրական հատուցումը ստացած անձը պարտավոր է վերադարձնել Ապահովագրական հատուցումը Ապահովագրողին՝ Ապահովագրողի կողմից գրավոր պահանջ ներկայացնելուց հետո հնգօրյա ժամկետում:
- 12.16.Եթե Ապահովագրողը կամ Ապահովադիրը համաձայն չեն Ապահովագրական պատահարի բացահայտման համար կատարված փորձագիտական եզրակացությունների արդյունքների հետ, ապա նշանակվում է կրկնակի փորձաքննություն որի համար վճարում է նշանակող կողմը: Ապահովադիրի կողմից փորձաքննության նշանակման դեպքում գործը չի կասեցվում և կարգավորվում է, իսկ Ապահովագրողի կողմից նշանակման դեպքում գործը կասեցվում է մինչև կրկնակի փորձաքննության արդյունքը:
- 12.17.Ապահովագրական հատուցման վճարման օր է համարվում անկանխիկ վճարման դեպքում՝ Ապահովագրողի հաշվարկային հաշվից Ապահովադիրին (Շահառուին) դրամական միջոցների փոխանցման օրը, կանխիկ վճարման դեպքում՝ Ապահովագրողի դրամարկղից Ապահովադիրին (Շահառուին) կանխիկ գումարով դրա վճարման օրը:
- 12.18.Եթե վերանորոգման արժեքը հաշվի, հրահանգ-պատվերի կամ հաշվարկման ակտի մեջ նշված է արտարժույթով կամ եթե Ապահովագրական գումարը Պայմանագրով սահմանված է արտարժույթով, ապա ապահովագրված գույքի ոչնչացման դեպքում Ապահովագրական գումարից Ապահովագրական հատուցման չափը որոշելիս կիրառվում է Ապահովագրական հատուցման վճարման օրվա դրությամբ տվյալ արժույթի համար ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված փոխարժեքը: Եթե Ապահովագրական հատուցման վճարման օրվա դրությամբ Ապահովագրական գումարի արժույթի համար ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված փոխարժեքը ավելի բարձր է Ապահովագրական պատահարի օրվա դրությամբ դրա համար ՀՀ

կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված փոխարժեքից 20 և ավելի տոկոսով, ապա Ապահովագրական հատուցման հաշվարկի ժամանակ կիրառվում է Ապահովագրական պատահարի օրվա դրությամբ տվյալ արժույթի համար ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված փոխարժեքը՝ ավելացված 20 տոկոսով: Պայմանագրով կարող է սահմանվել Ապահովագրական արժույթի փոխարժեքի փոփոխման հետ կապված այլ սահմանափակում:

12.19. Ապահովագրողն իրավունք ունի մերժել Ապահովադրին Ապահովագրական հատուցման վճարումը, եթե.

1. Ապահովադիրը Ապահովագրական պատահարի մասին իրեն հայտնի դառնալուց հետո Պայմանագրում նշված կարգով և ժամկետում այդ մասին չի տեղեկացրել Ապահովագրողին,
2. Ապահովադիրը կանխամտածված չի ձեռնարկել անհրաժեշտ և հասանելի միջոցներ վնասի չափի նվազեցման ուղղությամբ,
3. Ապահովադիրը ներկայացրել է կեղծ տեղեկություններ և/կամ փաստաթղթեր, կամ ներկայացված փաստաթղթերում առկա են կեղծ կամ անարժանահավատ տեղեկություններ,
4. Ապահովադիրն Ապահովագրողին չի փոխանցել բոլոր այն փաստաթղթերն ու ապացույցները, որոնք Ապահովագրողին անհրաժեշտ են հետադարձ պահանջի իրավունքի (սուբրոգացիա) իրականացման համար,
5. Ապահովադիրը չի տրամադրել վնասված գույքի զննության հնարավորություն կամ վնասված գույքը վերանորոգվել է, մինչև Ապահովագրողի կողմից սույն Պայմաններին համապատասխան դրա զննումը, ինչը հնարավորություն չի տալիս հստակ որոշել Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու փաստը և առաջացած վնասների չափը,
6. Չի իրականացրել կամ ոչ պատշաճ կերպով է իրականացրել սույն պայմաններով և/կամ ապահովագրության պայմանագրով նախատեսված իր պարտականությունները,
7. սույն Պայմաններով և ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ դեպքերում:

12.20. Ապահովագրական հատուցման վճարման մերժման մասին որոշումը Ապահովադրին տրամադրվում է հնգօրյա ժամկետում պատվիրված նամակով առաքվում է Ապահովադրին (շահառուին)՝ նրա մշտական բնակության հասցեով՝ մերժման պատճառների հիմնավորմամբ:

13. ԱՆՀԱՂԹԱՀԱՐԵԼԻ ՈՒԺԻ ԱԶԳԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ (ՖՈՐՍ ՄԱԺՈՐ)

13.1. Կողմերից ոչ մեկը պատասխանատվություն չի կրում սույն Պայմանագրից/Վկայագրից բխող պարտականություններն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն չկատարելու համար, եթե դա հանդիսացել է անհատթափառելի ուժի ազդեցության հետևանք, մասնավորապես՝ ջրհեղեղի, հրդեհի, երկրաշարժի և այլ տարերային աղետների, ռազմական գործողությունների, քաղաքացիական պատերազմի, ցանկացած տիպի ժողովրդական հուզումների, գործադուլների, տնտեսական շրջափակման, ինչպես նաև կառավարության կողմից այնպիսի որոշումների ընդունման, որոնցով անհնարին է դառնում նախկինում սահմանված պարտականությունների կատարումը:

- 13.2. Այն դեպքում, երբ 13.1. կետում նշված հանգամանքներից մեկն անմիջականորեն ազդել է պարտականությունը Պայմանագրով/Վկայագրով սահմանված ժամկետում կատարելու վրա, դրա կատարումը հետաձգվում է այդ հանգամանքների ազդեցության ժամկետով: Եթե անհաղթահարելի ուժի ազդեցությունը շարունակվում է 30 (երեսուն) օրից ավելի, կողմերից յուրաքանչյուրն իրավունք ունի լուծել Պայմանագիրը/Վկայագիրը՝ այդ մասին նախապես տեղյակ պահելով մյուս կողմին, և այդ դեպքում կողմերից ոչ մեկը պատասխանատվություն չի կրում առկա և հնարավոր վնասների փոխհատուցման համար:
- 13.3. Անհաղթահարելի ուժի ազդեցությունը Պայմանագրից/Վկայագրից բխող պարտականությունների կատարման վրա պարտավոր է ապացուցել այն կողմը, որի պարտականությունների կատարմանը խոչընդոտում է նման ազդեցությունը:

14. ԿՐԿՆԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

- 14.1. Ապահովադիրը պարտավոր է Պայմանագրի կնքման պահին տվյալ օբյեկտի գծով այլ ապահովագրական ընկերությունների հետ կնքված ապահովագրության այն պայմանագրերի մասին, որոնք գործելու են Պայմանագրի հետ միաժամանակ գրավոր տեղեկացնել Ապահովագրողին, ինչպես նաև նույն կերպ Ապահովագրողին տեղեկացնել Պայմանագրի կնքումից հետո կնքվելիք ապահովագրության նույնօրինակ պայմանագրերի մասին՝ դրանց կնքումից հետո անհապաղ, բայց ոչ ուշ քան 24 ժամվա ընթացքում: Տվյալ ծանուցման մեջ պետք է նշված լինի վերոհիշյալ ապահովագրական ընկերության անվանումը, այդ ապահովագրական ընկերության հետ կնքված ապահովագրության պայմանագրի համարը, պայմանագրի գործողության ժամկետը, ապահովագրված ռիսկերը, ապահովագրական գումարը և չհատուցվող գումարը:

15. ՍՈՒԲՐՈՂՉԱՑԻՍ

- 15.1. Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու արդյունքում Ապահովադիրին պատճառված վնասից բխող նրա (Շահառուի) պահանջի իրավունքը վնասը պատճառած անձի նկատմամբ անցնում է Ապահովագրողին՝ նրա կողմից հատուցված գումարի մասով:
- 15.2. Ապահովագրողն իրեն անցած պահանջի իրավունքն իրականացնում է Ապահովադիրի (Շահառուի) և վնասների համար պատասխանատու անձի միջև հարաբերությունները կարգավորող կանոնների պահպանմամբ:
- 15.3. Ապահովադիրը (Շահառուն) պարտավոր է Ապահովագրողին հանձնել իր պահանջի իրավունքը հավաստող փաստաթղթերն ու այլ ապացույցներ՝ հայտնելով Ապահովագրողի կողմից իրեն փոխանցված պահանջի իրավունքն իրականացնելու համար բոլոր անհրաժեշտ տեղեկությունները:
- 15.4. Եթե Ապահովադիրը (Շահառուն) հրաժարվել է Ապահովագրողի կողմից հատուցված վնասների համար պատասխանատու անձի նկատմամբ պահանջի իրավունքից, կամ այդ իրավունքն իրականացնելն անհնարին է դարձել Ապահովադիրի (Շահառուի) մեղքով, ապա Ապահովագրողը լրիվ կամ համապատասխան մասով ազատվում է ապահովագրական հատուցում վճարելուց և իրավունք ունի Ապահովադիրից պահանջելու վերադարձնել վճարված հատուցման գումարը:

- 15.5. Եթե Ապահովադիրը կամ Շահառուն երրորդ անձանցից իրեն պատճառված գույքային վնասի դիմաց ստացել է հատուցում, ապա Ապահովագրողը վճարում է միայն ապահովագրության պայմանագրի և սույն Պայմանների պահանջներով հաշվարկված հատուցման վճարման ենթակա գումարի և երրորդ անձանցից Ապահովադիրի/Շահառուի ստացած գումարի տարբերությունը:
- 15.6. Բոլոր այն դեպքերում, երբ Ապահովագրական հատուցում կատարելուց հետո պարզ է դառնում, որ դեպքն Ապահովագրական պատահար չէ և/կամ ենթակա չէ հատուցման, Ապահովագրողն իրավունք ունի Ապահովադիրից/Շահառուից ետ պահանջել վճարված հատուցման գումարը և լրացուցիչ ծախսերը:

16. ՎԵՃԵՐԻ ՔՆՆՈՒՄԸ

- 16.1. Սույն Պայմանների հիման վրա կնքված Պայմանագրերից բխող վեճերը լուծվում են բանակցությունների միջոցով: Բանակցությունների արդյունքում համաձայնության ձեռք չբերման դեպքում վեճերը քննվում են ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով:
- 16.2. Վնասի չափի և դրա պատճառների վերաբերյալ վեճերի առաջացման դեպքում կողմերից յուրաքանչյուրն իրավունք ունի պահանջել լրացուցիչ կամ կրկնակի փորձաքննության անցկացում: Լրացուցիչ կամ կրկնակի փորձաքննությունն անց է կացվում այն պահանջած կողմի հաշվին: Եթե փորձաքննությունն անց է կացվել Ապահովադիրի հաշվին, և փորձաքննության արդյունքները ձանաչվել են Ապահովագրողի կողմից, ապա վերջինս հատուցում է Ապահովադիրին փորձաքննության եզրակացության մեջ նշված վնասի չափով: Ընդ որում՝ հատուցման ընդհանուր չափը չի կարող գերազանցել Ապահովագրական պատահարի պահին Ապահովագրողի պատասխանատվության ընդհանուր չափը: